

**TILSYNSUTVALGET
FOR DOMMERE**

Tilsynsutvalget for dommere har i møte den 12. september 2007 truffet vedtak i

- Sak nr:** 50/07 (arkivnr: 200700453-11)
- Saken gjelder:** Klage fra A og styret for vei Y på jordskifterettsleder B ved X jordskifterett
- Utvalgsmedlemmer:** Kari Mjølhus
Vidar Otterstad
Rita Sletner
Frode Sulland
Inger Lise Gjørsv
- De faste medlemmene Eva Nygaard Ottesen, Sigurd Klepp, Halvor Kjølstad, Trine Buttingsrud Mathiesen og Wenche Frogn Sellæg har fratrudd som inhabil i saken. Deres varamedlemmer, som ovenfor nevnt, behandlet saken i deres sted, jf. habilitetsavgjørelse av 3. september 2007.
- Offentlighet:** Vedtaket er offentlig, jf. offentlighetsloven § 2.
- Vedtak:** Det foreligger ikke grunnlag for anvendelse av disiplinærtiltak overfor jordskifterettsleder B

Innledning:

Ved brev av 26. april 2007 har A på vegne av seg selv og styret for vei Y, inngitt klage på jordskifterettsleder B ved X jordskifterett. Klagen gjelder sen saksbehandling. Klagen er forelagt jordskifterettsleder B, som ved brev av 21. juni 2007 har avgitt uttalelse.

Saksfremstilling:

Klagen har bakgrunn i X jordskifteretts behandling av sak nr. Saken gjaldt spørsmål om etablering av veilag med tilhørende vedtekter, og spørsmål om justering av deler av en veitrase. Dommer i saken var jordskifterettsleder B. A og de øvrige styremedlemmene i styret for vei Y var blant 28 parter i saken.

Det ble avholdt fremmingsmøte i saken den 21. mars 2006, knappe tre måneder etter at krav ble inngitt. På grunnlag av drøftingene i fremmingsmøtet utarbeidet retten utkast til reviderte vedtekter, og sendte disse til partene i forkant av et nytt møte som ble avholdt 16. juni 2006. Det ble samme dag gjennomført befarings. På bakgrunn av ulike synspunkter og nye problemstillinger, sendte retten den 31. juli 2006 et nytt revidert utkast til partene for skriftlig uttalelse. Det fremkom ni skriftlige uttalelser til jordskifterettens utkast. Disse ble oversendt samtlige parter, med anledning til å fremsette synspunkter. Videre ble et brev til jordskifteretten datert 4. oktober 2006, sendt ut til partene i saken. Vedtak i spørsmålet om etablering av veilag med tilhørende forskrifter, og vedtak i spørsmålet om justering av veitrase, ble truffet 15. mai 2007. Saken ble samtidig avsluttet.

Klager – A – har i hovedsak vist til følgende:

Klagen gjelder treg saksgang i jordskiftesaken. Saken ble startet med et møte på Z 21. mars 2006. På dette tidspunktet var det 25 brukere av den aktuelle veien. Saken ble reist av en av disse på grunn av vinterbrøyting av veien.

Det ble avholdt et nytt møte med befarings ca. 15. juni 2006. På møtet opplyste jordskifterettsleder B at retten ville oversende en saksvurdering innen 1. juli 2006. Denne ble mottatt i begynnelsen av august 2006, med svært knapp frist for tilbakemelding.

Hun har ringt X jordskifterett flere ganger, men på grunn av sykmelding, ferie og kurs har jordskifterettsleder B ikke vært å treffe. Av en annen ansatt i domstolen har hun fått bekreftet at hennes forespørsler / etterlysninger er levert. Vedkommende medarbeider var ikke informert om tidsplaner for saken.

Hun og styret finner det urimelig at dommeren skal bruke så lang tid på saken.

Innklagede – jordskifterettsleder B – har i hovedsak vist til følgende:

Han bekrefter at hans tilgjengelighet til tider har vært noe mangelfull. Han har i en periode vært 50 % sykmeldt, og har nå gått over på attføring i tilsvarende stillingsprosent. Dette forhold, kombinert med møtefravær som følge av lederstillingen og avvikling av rettsmøter m.v., har i perioder kunne medført vanskeligheter med å få kontakt med han over telefon. Som en følge av sin helsetilstand har han søkt, og fått innvilget, avskjed som jordskifterettsleder. Han er nå utnevnt som jordskiftedommer. Det har av ulike årsaker dratt ut med tilsetning av ny leder, og han er av Domstoladministrasjonen anmodet om å fortsette i domstollederstillingen inntil ny leder er på plass, noe han har sagt seg villig til.

Den aktuelle jordskiftesaken ble avsluttet 15. mai 2007. Tidspunktet for avslutningsmøtet var fastsatt før han ble kjent med denne klagen. Tidspunktet ble bestemt med tanke på når det var praktisk mulig å få satt den justerte veitrase i terrenget. Dette måtte vente til den verste vinteren på Z hadde gitt seg.

Det er beklagelig at saken ikke ble ferdig høsten 2006, men den skriftveksling som fant sted etter de muntlige forhandlingene 16. juni 2006 ble mer omfattende enn forutsatt, og dette medførte av de ikke ble ferdige med saken før vinteren. Det ble vurdert som helt nødvendig å få synliggjort jordskifterettens vedtak med utstikking i terrenget.

Saken omfattet 28 parter med sterke motsetningsforhold mellom enkelte av partene. Den ble påbegynt knapt tre måneder etter at den ble krevd, og slutta etter ett år og fem måneder. Gjennomsnittsalderen på slutta saker ved domstolen er 2,3 år. Saksbehandlingstiden fra saken ble fremmet til den ble avsluttet var på ett år og to måneder, dvs det samme som gjennomsnittlig behandlingstid ved X jordskifterett.

Tilsynsutvalget for dommere ser slik på saken:

Tilsynsutvalget legger til grunn at saken er klar for realitetsbehandling. Slik saken er opplyst, finner utvalget det åpenbart unødvendig å høre partenes muntlige forklaringer, jf. domstoloven § 238 andre ledd, andre setning. Ingen av partene har bedt om dette.

Generelt bemerkes at Tilsynsutvalget for dommere kan treffe vedtak om disiplinærtiltak dersom en dommer forsettlig eller uaktsomt overtrer de plikter som stillingen medfører, eller for øvrig opptrer i strid med god dommerskikk, jf. domstoloven § 236 første ledd.

Av hensyn til partene, og deres behov for en avklaring av den sak som er brakt inn for domstolene, er det ønskelig at saken behandles og avgjørelser treffes uten unødvendige forsinkelser. Dette er også viktig av hensyn til domstolenes anseelse og deres behov for partenes tillit og respekt. Dersom det oppstår forsinkelser av betydning, bør dommeren gi partene underretning om dette. De bør samtidig få opplysning om når saken kan ventes å bli ferdig behandlet. Dommeren må også ha plikt til å besvare henvendelser fra partene når disse etterlyser informasjon om sakens fremdrift.

Tilsynsutvalget finner at X jordskifteretts sak nr. ... hadde god fremdrift i startfasen. Den ble fremmet i underkant av tre måneder etter at krav ble inngitt. Dette er en ventetid langt under gjennomsnittet i jordskiftesaker, som på landsbasis i 2006 var på 1,2 år, jf. årsrapport for domstolene i Norge 2006.

Saken synes videre å ha hatt en kontinuerlig og tilfredsstillende fremdrift frem til høsten 2006. Det eneste forholdet utvalget finner grunn til å bemerke fra denne perioden er klagerens opplysning om at partene ble forespeilet at retten skulle komme med en ny vurdering innen 1. juli 2006. Denne ble først sendt fra retten den 31. juli 2006. Det er selvfølgelig ønskelig at denne typen forsinkelser unngås. Likevel finner utvalget at forsinkelsen, hensett til denne sakens karakter og omfang, ikke kan tillegges særlig betydning i forbindelse med en disiplinærsak mot dommeren.

Jordskifterettsleder B har selv beklaget at saken ikke ble avsluttet høsten 2006. Bakgrunnen for at så ikke skjedde er etter det opplyste at skriftutvekslingen i etterkant av de muntlige forhandlingene i juni 2006, ble mer omfattende enn forutsatt. Tilsynsutvalget

legger dessuten til grunn at avslutningen av saken måtte foretas i barmarkssesongen. Ettersom saken ikke ble ferdig høsten 2006, måtte den altså vente til våren 2007. Saken ble som nevnt avsluttet 15. mai 2007. Dette førte til en saksbehandlingstid på ett år og to måneder fra saken ble fremmet og til den ble avsluttet.

Isolert sett finner ikke Tilsynsutvalget at denne saksbehandlingstiden er i strid med god dommerskikk. Til sammenligning var gjennomsnittlig saksbehandlingstid i jordskiftesaker fra fremmingstidspunkt til avslutningstidspunkt på 1,1 år på landsbasis i 2006. Under henvisning til at saken omfattet 28 parter, og i følge dommeren med sterke motsetningsforhold mellom enkelte av partene, finner utvalget at den samlede saksbehandlingstiden i utgangspunktet ikke har vært så lang at den i seg selv gir grunnlag for noen disiplinærreaksjon mot dommeren.

Et moment som kan være av betydning for spørsmålet om dommeren har opptråd i strid med god dommerskikk, er klagerens opplysninger om at hun som part ikke fikk noen orientering om saksgangen. B har ikke tatt til motmæle mot A's opplysninger om dette, og utvalget legger klagerens fremstilling på dette punkt til grunn. Det fremgår av saksdokumentene at det etter de muntlige forhandlingene den 16. juni 2006 pågikk skriftlig saksbehandling frem til oktober 2006. Det fremkommer ingen opplysninger om at det etter dette tidspunktet har vært noen korrespondanse fra jordskifteretten til partene. Utvalget legger derfor til grunn at klageren på klagetidspunktet den 26. april 2007 ikke hadde hørt noe fra retten siden oktober 2006.

For at dommeren av eget tiltak skal ha plikt til å underrette partene om forsinkelser i saksgangen, må det være tale om forsinkelser av noen betydning i forhold til forventet saksbehandlingstid. På grunnlag av B's uttalelse til utvalget, må det kunne antas at jordskifteretten i utgangspunktet hadde som målsetting å ferdigstille saken i løpet av høsten 2006. Videre legger utvalget til grunn at også partene hadde grunn til å ha en forventning om en slik fremdrift. På det tidspunkt dommeren ble klar over at saken ikke ville bli avsluttet høsten 2006, burde han derfor underrettet partene om forsinkelsen, og om årsakene til denne.

Det som er minst heldig i denne saken er klagerens opplysninger om at hun som part heller ikke fikk svar på sine henvendelser til retten med spørsmål om den videre saksgangen. Det fremgår at A gjentatte ganger forsøkte å komme i kontakt med B på telefon, men at hun ikke lyktes med å påtreffe ham. Tilsynsutvalget har forståelse for at B på grunn av sin situasjon som sykmeldt i 50 % stilling, sammenholdt med lederansvaret og andre løpende oppgaver som jordskiftedommer, i perioder kunne være lite tilgjengelig. A har imidlertid opplyst at hun var i kontakt med en annen ansatt ved domstolen, som overfor henne har bekreftet å ha videreformidlet hennes henvendelser til B. B hadde i den situasjonen en klar oppfordring til å ta kontakt med A. Tilsynsutvalget finner at manglende oppfølging av A's henvendelser er en forsømmelse av B's oppgaver som dommer. Denne forsømmelsen må anses å være i strid med god dommerskikk.

Spørsmålet etter dette er om forholdet er så alvorlig at dette gir grunnlag for disiplinærtiltak. Det er ikke slik at enhver forsømmelse kvalifiserer for disiplinærtiltak. I tillegg til at en feil eller en forsømmelse må være av en viss størrelse, må den ansvarlige dommeren dessuten være å bebreide for at det skal foreligge grunnlag for disiplinærtiltak. Tilsynsutvalget må derfor også vurdere om B, i den situasjonen han var i på det aktuelle tidspunktet, var å bebreide for den forsømmelsen som er omtalt ovenfor.

Det fremgår av B's uttalelse at han på grunn av sykdom har hatt mye fravær fra kontoret, og av den grunn vært lite tilgjengelig for parter og andre. Det fremgår også at han har tatt konsekvensen av sin helsemessige situasjon, ved at han har søkt og fått innvilget avskjed fra sin stilling som domstolleder. Det virker på denne bakgrunn urimelig å laste B for at han samtidig ikke har hatt kapasitet til å ta hånd om alle løpende dommeroppgaver på en fullt ut tilfredsstillende måte. På den annen side ville det ikke vært særlig ressurskrevende å besvare henvendelsene fra en enkelt part, slik denne saken dreier seg om. Selv om B var i en presset situasjon, kan utvalget vanskelig se at han ikke skulle ha hatt rom for å besvare de aktuelle henvendelsene som kom fra A. Utvalget finner på denne bakgrunn at B må bebreides for å ha unnlatt å besvare henvendelsene fra A.

Etter en samlet vurdering finner utvalget likevel at det ikke foreligger tilstrekkelig grunnlag for å reagere med disiplinærtiltak overfor jordskifterettsleder B. Utvalget har lagt avgjørende vekt på at den forsømmelsen B kan bebreides for, har en begrenset alvorlighetsgrad. Selv om den vanskelige arbeidssituasjonen ikke fullt ut kan unnskyldes forholdet, finner Tilsynsutvalget likevel at den må tillegges noe vekt i utvalgets helhetsvurdering.

Etter dette finner utvalget ikke grunnlag for å reagere med disiplinærtiltak overfor jordskifterettsleder B

Tilsynsutvalget for dommere fatter etter dette slikt enstemmig

vedtak:

Det foreligger ikke grunnlag for anvendelse av disiplinærtiltak overfor jordskifterettsleder B.